

Przedmiot:	GEOGRAFIA POLITYCZNA I GOSPODARCZA
Kierunek studiów:	<i>Politologia, Stosunki Międzynarodowe</i>
Specjalność:	-
Rok studiów:	<i>I</i>
Semestr:	<i>I</i>
Liczba godzin:	<i>30 (studia stacjonarne) 30/15 (studia niestacjonarne)</i>
Rodzaj zajęć:	<i>wykład</i>
Rodzaj (forma) zaliczenia:	<i>zaliczenie pisemne + praca semestralna</i>
Język:	<i>polski</i>
Rodzaj przedmiotu:	<i>obowiązkowy</i>
Poziom specjalizacji:	<i>kierunkowy</i>

CELE:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z geograficznymi aspektami procesów politycznych i ekonomicznych zachodzących we współczesnym świecie. Problematyka wykładu ukierunkowana jest na przedstawienie przestrzennych aspektów poszczególnych zjawisk społeczno-gospodarczych i wynikających z nich konsekwencji oraz wzajemnych zależności. Student nabywa wiedzę i umiejętności w zakresie analizy przestrzennej procesów politycznych i społeczno-gospodarczych oraz wnioskowania na podstawie charakterystycznych dla tych procesów współzależności.

PROGRAM:

- *Geografia polityczna i gospodarcza jako nauka*
- *Przestrzeń i jej struktura w badaniach geograficznych*
- *Geopolityka i jej wpływ na rozwój geografii politycznej*
- *Polityczno-gospodarczy podział świata.*
- *Dynamika zmian na mapie politycznej świata. Obszar i granice państw.*
- *Środowisko przyrodnicze i jego wpływ na zróżnicowanie przestrzenne gospodarki człowieka.*
- *Społeczno-demograficzne uwarunkowania zróżnicowania świata.*
- *Regionalne nierówności a obszary problemowe w przestrzeni współczesnego świata.*
- *Procesy integracji i dezintegracji polityczno-gospodarczej.*
- *Geografia współczesnych konfliktów międzynarodowych - prezentacje prac studentów.*
- *Polska na mapie współczesnego zróżnicowania polityczno-gospodarczego świata - prezentacje prac studentów.*

ZALECANA LITERATURA:

Baczwarow M., Suliborski A., 2003. Kompendium wiedzy geografii politycznej. Terminologia. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Bateman G., Egan V., 1994. Geografia państw świata: środowisko geograficzne, kultura, gospodarka, polityka. Warszawa.

Barbar J., 1987. Geografia polityczna ogólna. Wydawnictwo PWE. Warszawa.

Bartnicki A., Dalewska H. (red.), 2008. Konflikty Współczesne Świata. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Blacksell M., 2008. Geografia polityczna. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Biderman E., 1999. Geografia społeczna i polityczna. Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu. Poznań.

Budner W., 2011. Geografia ekonomiczna. Współczesne zjawiska i procesy. Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Poznań.

Chojnicki Z. 1999. Podstawy metodologiczne i teoretyczne geografii. Bogucki Wydawnictwo Naukowe. Poznań.

Ciechanowski G., Sielski J., 2006. Konflikty współczesnego świata. Wydawnictwo Adam Marszałek. Toruń.

Cziomer E., Zyblikiewicz L., 2002. Zarys współczesnych stosunków międzynarodowych. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa-Kraków.

Domański R., 2005. Geografia ekonomiczna. Ujęcie dynamiczne. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Domański R., 2004. Geografia ekonomiczna. Ujęcie dynamiczne. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Domański R., 2012. Ewolucyjna gospodarka przestrzenna. Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Poznań.

Fierla I. (red.) , 2004. Geografia gospodarcza Polski. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. Warszawa.

Fierla I. (red.), 2003. Geografia gospodarcza świata. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. Warszawa.

Fierla J. (red.), 2011. Geografia ekonomiczna Unii Europejskiej. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. Warszawa.

Flint C., 2005. The Geography of War and Peace. From Death Camps to Diplomats. Oxford University Press. Oxford, New York.

Flint C., 2008. Wstęp do geopolityki. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Grotowicz V., 2000. Terroryzm w Europie Zachodniej - w imię narodu i lepszej sprawy. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa - Wrocław.

Korenik S., (red.) 2006. Wprowadzenie do geografii politycznej i gospodarczej. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu. Wrocław.

Korzeniewski K., 2009. Współczesne operacje wojskowe. Wydawnictwo Akademickie Dialog. Warszawa.

Kosta R. A., 2007. Terroryzm jako zagrożenie dla bezpieczeństwa cywilizacji zachodniej w XXI wieku. Wydawnictwo: Adam Marszałek. Toruń.

Kubiak K., 2005. Wojny, konflikty zbrojne i punkty zapalne na świecie. Wydawnictwo Trio. Warszawa.

Kuczyński M., 2001. Krwawiąca Europa - konflikty zbrojne i punkty zapalne w latach 1990-2000. Tło historyczne i stan obecny. Dom Wydawniczy Bellona. Warszawa.

Kukułka J., 1996. Historia współczesnych stosunków międzynarodowych 1945-1996. Wydawnictwo SCHOLAR. Warszawa.

Makowski J. (red.), 2008. Geografia Unii Europejskiej. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Malendowski W., Mojsiewicz Cz., 2004. Stosunki międzynarodowe. Wydawnictwo ALTA2. Wrocław.

Malendowski W. (red.), 2000. Spory i konflikty międzynarodowe - aspekty prawne i polityczne. Atla. Wrocław.

Otok S., 2009. Geografia polityczna. Geopolityka, Ekopolityka, Globalistyka. Wydanie X. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Rogacki H., (red.) 2007. Geografia społeczno-gospodarcza Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Sykulski L., 2009. Geopolityka. Słownik terminologiczny. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Szul R. 2009. Język-naród-państwo. Język jako zjawisko polityczne. Wydawnictwo naukowe PWN. Warszawa.

Węclawowicz G., 2002. Przestrzeń i społeczeństwo współczesnej Polski. Studium z geografii społeczno-gospodarczej Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Wrona J., 2006, Podstawy geografii ekonomicznej. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. Warszawa.

Przedmiot:	GEOGRAFICZNE SYSTEMY INFORMACJI
Kierunek studiów:	Gospodarka Przestrzenna
Specjalność:	-
Rok studiów:	III
Semestr:	V
Liczba godzin:	15 + 30 (studia stacjonarne) 15 + 15 (studia niestacjonarne)
Rodzaj zajęć:	wykład + ćwiczenia
Rodzaj (forma) zaliczenia:	zaliczenie pisemne
Język:	polski
Rodzaj przedmiotu:	obowiązkowy
Poziom specjalizacji:	kierunkowy

CELE:

Celem zajęć z przedmiotu Geograficzne Systemy Informacji (GIS) jest przedstawienie struktury, funkcjonowania oraz zastosowań technologii GIS. Zajęcia podzielone są na dwa bloki. Pierwszy w formie wykładów poświęcony jest omówieniu podstaw budowy i funkcjonowania geograficznych systemów informacji. Szczególną uwagę zwraca się na zagadnienia związane z wymogami sprzętowymi oraz zasadą budowy geograficznych baz danych. Blok wykładowy kończy omówienie założeń budowanego w chwili obecnej w Polsce Krajowego Systemu Informacji Przestrzennej. Drugi blok - realizowany w pracowni komputerowej w formie zajęć ćwiczeniowych - stanowią zajęcia praktyczne z wykorzystaniem pakietu oprogramowania MAPINFO. W trakcie ćwiczeń studenci poznają strukturę programu MAPINFO oraz jego możliwości w zakresie budowy systemu informacji geograficznej oraz wizualizacji danych przestrzennych. Głównym celem tej części zajęć jest kształtowanie umiejętności właściwego zastosowania opcji programu MAPINFO do rozwiązywania konkretnych zadań i problemów. Studenci są zobowiązani wykonać następujące ćwiczenia:

- 1. Jednowarstwowa mapa numeryczna*
- 2. Wielowarstwowa mapa numeryczna*
- 3. Edycja obiektów na mapie wektorowej*
- 4. Mapy hybrydowe - praca z mapami rastrowymi i wektorowymi*
- 5. Mapy tematyczne - wizualizacja danych społeczno-gospodarczych*

PROGRAM:

Program wykładu:

- 1. Wprowadzenie do Geograficznych Systemów Informacji*
- 2. Miejsce i znaczenie Geograficznych Systemów Informacji w strukturze systemów informacji przestrzennej*
- 3. Dane w Geograficznych Systemach Informacji*
- 4. Sprzęt i oprogramowanie w Geograficznych Systemach Informacji*
- 5. Zasady tworzenia Geograficznych Systemów Informacji*
- 6. Krajowy System Informacji Przestrzennej w Polsce - założenia*

ZALECANA LITERATURA:

Baranowski M., Machniko-Nagrabecka M., 1994. GIS in Ecological Studies & Environmental Management. GRID - Warsaw, Warszawa.

Borrough P.A., 1989, Principles of Geographical Information Systems for Land Resources Assessment. Clarendon Press. Oxford.

Ciołkosz A., Kęsik A., 1989. Teledetekcja satelitarna. PWN. Warszawa.

Davis E.D., 2004. GIS dla każdego. Systemy informacji geograficznej ułatwiają poznanie świata. Wydawnictwo MIKOM. Warszawa.

Fiejdasz W., Widacki W., (red.), 1995. GIS dla obszarów chronionych . Instytut Geografii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków.

Gaździcki J. 1990. System Informacji Przestrzennej. Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych im. Eugeniusza Romera. Warszawa-Wrocław.

Gaździcki J. 1995. Systemy Katastralne. Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych im. Eugeniusza Romera. Warszawa-Wrocław.

Kaczmarek L., Medyńska-Gulij B., 2007. Źródła i metody pozyskiwania danych przestrzennych w badaniach środowiska geograficznego. Bogucki Wydawnictwo Naukowe. Poznań.

Kistowski M., Iwańska M., 1997. Systemy informacji geograficznej. Podstawy techniczne i metodyczne. Przegląd pakietów i zastosowań w badaniach środowiska przyrodniczego. Bogucki Wydawnictwo Naukowe. Poznań.

Kozak J. 1997. Wprowadzenie do systemów informacji geograficznej - ćwiczenia. Instytut Geografii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków.

Litwin L., Myrda G., 2005. Systemy Informacji Geograficznej. Zarządzanie danymi przestrzennymi w GIS, SIP, SIT, LIS. Wydawnictwo HELION. Gliwice.

Magnuszewski A., 1999. GIS w geografii fizycznej. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

MAPINFO PROFESSIONAL ver. 6.0. Podręcznik użytkownika. Mapinfo Corporation. New York. 2001.

Martin D., 1996. Geographic Information System. Socioeconomic applications. Routledge. London and New York.

Menno-Jan Kraak, Ormeling F., 1998., Kartografia. Wizualizacja danych przestrzennych. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Myrda G., 1997. GIS, czyli mapa w komputerze. Wydawnictwo Helion. Gliwice.

Przewłocki S., 1997. Geodezja dla inżynierii środowiska. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Systemy Informacji Przestrzennej - Materiały IV Konferencji Naukowo-Technicznej. 1994. Towarzystwo Informacji Przestrzennej. Warszawa.

Systemy Informacji Przestrzennej o Lasach - Materiały Konferencji Naukowo-Technicznej. 1994. Politechnika Warszawska. Warszawa.

Systemy Informacji Przestrzennej - Materiały V Konferencji Naukowo-Technicznej. 1995. Towarzystwo Informacji Przestrzennej. Warszawa.

Systemy Informacji Przestrzennej - GIS w Praktyce. Materiały Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej. 5 - 6 listopada 1997.

Understanding GIS. PC Version. The ARC/INFO Method. Enviromental Systems Research Institute. Inc. Redlands. CA. USA. 1990.

Urbański J., 1997. Zrozumieć GIS. Analiza informacji przestrzennej. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Werner P. 1992. Wprowadzenie do Geograficznych Systemów Informacyjnych. Uniwersytet Warszawski. Wydział Geografii i Studiów Regionalnych. Warszawa.

Werner P. 1992. Atlas GIS - przewodnik użytkownika. Uniwersytet Warszawski. Wydział Geografii i Studiów Regionalnych. Warszawa.

Werner P. 2004. Wprowadzenie do Systemów Geoinformacyjnych. Uniwersytet Warszawski. Wydział Geografii i Studiów Regionalnych. Warszawa.

Widacki W. (red.), 1993. GIS for Environment. Conference on geographical Information Systems in Environmental Studies. Instytut Geografii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków.

Widacki W., 1997. Wprowadzenie do systemów informacji geograficznej. Instytut Geografii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków.

Przedmiot:	EUROPEJSKI RYNEK PRACY
Kierunek studiów:	Stosunki międzynarodowe
Specjalność:	-
Rok studiów:	II SM
Semestr:	III
Liczba godzin:	30 (studia stacjonarne) 20 (studia niestacjonarne)
Rodzaj zajęć:	konwersatorium
Rodzaj (forma) zaliczenia:	zaliczenie pisemne + praca semestralna
Język:	polski
Rodzaj przedmiotu:	obowiązkowy
Poziom specjalizacji:	specjalnościowy

CELE:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami funkcjonowania rynku pracy i zależnościami, które warunkują jego stan. Zajęcia składają się z czterech zasadniczych części. Pierwsza poświęcona jest zagadnieniom teoretycznym funkcjonowania rynku pracy. Druga dotyczy stanu i zmian jakie zachodzą na rynku pracy w Polsce oraz przemian polskiej polityki zatrudnienia i rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem okresu 1990 - 2006, w tym konsekwencji akcesji do Unii Europejskiej. Trzecia część zajęć poświęcona jest przedstawieniu problematyki stanu, zróżnicowania i uwarunkowań europejskiego rynku pracy ze szczególnym zwróceniem uwagi na zasady i instrumenty polityki zatrudnienia i rynku pracy stosowane w Unii Europejskiej oraz konsekwencje jakie dla rynku pracy przynosi proces integracji europejskiej. W czwartej części zajęć studenci przedstawiają prezentacje dotyczące wybranych rynków pracy państw europejskich.

PROGRAM:

- *Podstawy teoretyczne rynku pracy*
- *Polityka zatrudnienia i polityka rynku*
- *Krajowy rynek pracy w Polsce i jego przemiany*
- *Polityka zatrudnienia i polityka rynku pracy w Polsce*
- *Wpływ akcesji do Unii Europejskiej na zmiany na rynku pracy w Polsce*
- *Stan i zmiany europejskiego rynku pracy*
- *Podstawy prawne i instytucjonalne europejskiego rynku pracy*
- *Prezentacje rynków pracy państw europejskich - prezentacje studentów*

ZALECANA LITERATURA:

Bilans korzyści i kosztów przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Prezentacja wyników prac polskich ośrodków badawczych. Urząd Komitetu Integracji Europejskiej. Warszawa. kwiecień 2003.

Churski P., 1999. Lokalne rynki pracy w województwie poznańskim w okresie transformacji społeczno-gospodarczej. Wydawnictwo Naukowe Bogucki. Poznań.

Francik A., Pochtowski A., 1993. Wybrane problemy zatrudnienia i rynku pracy. Akademia Ekonomiczna w Krakowie. Kraków.

Głąbicka K., 1999. Rynek pracy w Unii Europejskiej. Stan i perspektywy. Wydawnictwo Difin. Warszawa.

Głąbicka K., 1999. Zatrudnianie obywateli polskich za granicą i cudzoziemców w Polsce. Wydawnictwo Difin. Warszawa.

Głąbicka K., 1999. Społeczne skutki integracji Polski z Unią Europejską. Warszawa.

Głąbicka K., 2001. Polityka społeczna w Unii Europejskiej. Aspekty aksjologiczne i empiryczne. Warszawa.

Głąbicka K., Rynek pracy w jednoczącej się Europie, WSP TWP, Warszawa, 2005

Horodeński R, Sadowska C., 2006. Regionalne i lokalne rynki pracy - od dysproporcji do spójności. Studia i Monografie I P i SS. Warszawa.

Jarmołowicz W., 2011. Rynek pracy a koniunktura gospodarcza. Wydawnictwo SZiB w Poznaniu. Poznań.

Kabaj M., 1997. Strategia i programy przeciwdziałania bezrobociu. Studia porównawcze. Edukacja Promocji Prawa Europejskiego. Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR. Warszawa.

Kabaj M., 2004. Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu w Unii Europejskiej i w Polsce. Wydawnictwo Naukowe Scholar. Warszawa.

Kabaj M., 2005. Ekonomia tworzenia i likwidacji miejsc pracy. Dezaktywizacja Polski ? Studia i Monografie I P i SS. Warszawa.

Knapieńska M., 2012. Wspólny europejski rynek pracy. Geneza-Rozwój- Funkcjonowanie. Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Poznań.

Kryńska E., 1999. Rynek pracy w wybranych krajach: metody przeciwdziałaniu bezrobociu. Studia i Monografie I P i SS. Warszawa.

Kryńska E., 2004, Polski rynek pracy - niedopasowania strukturalne. Studia i Monografie I P i SS. Warszawa.

Kwiatkowski E., 2009. Bezrobocie: podstawy teoretyczne. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Kwiatkowski E., Kucharski L. (red.) 2011. Wzrost gospodarczy, rynek pracy, polityka państwa. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. Łódź.

Noga M., Stawicka K.M., 2009. Rynek pracy w Polsce w dobie integracji europejskiej i globalizacji. Wydawnictwo Cedetu. Warszawa.

Nowicki J., 1990. Paradoksy pełnego zatrudnienia w Polsce. Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne. Warszawa.

Siek E., 2009. Międzynarodowe przepływy siły roboczej w procesie integracji Polski z krajami Unii Europejskiej. Wydawnictwo Adam Marszałek. Toruń.

Szałkowski A. (red.), 1992. Rynek pracy w procesie transformacji systemu gospodarczego. Akademia Ekonomiczna w Krakowie. Kraków.

Wach K., 2007. Europejski rynek pracy. Wolters Kluwer Business. Kraków.

Przedmiot:	PODSTAWY ROZWOJU REGIONALNEGO I POLITYKI REGIONALNEJ
Kierunek studiów:	Gospodarka Przestrzenna
Specjalność:	rozwój regionalny
Rok studiów:	IV
Semestr:	VII
Liczba godzin:	30
Rodzaj zajęć:	wykład
Rodzaj (forma) zaliczenia:	egzamin pisemny
Język:	polski
Rodzaj przedmiotu:	obowiązkowy
Poziom specjalizacji:	specjalizacyjny

CELE:

Głównym celem wykładu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi problematyki rozwoju regionalnego i polityki regionalnej. Wykład oprócz omówienia podstaw teoretycznych z zakresu rozwoju regionalnego i polityki regionalnej ma na celu przybliżyć studentom problematykę współczesnych zmian obserwowanych w tym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem konsekwencji wynikających ze zmiany ustroju politycznego, transformacji gospodarki w Polsce oraz procesu integracji Polski z UE. W celu jak najlepszej ilustracji empirycznej, zachodzące procesy i prawidłowości prezentuje się na przykładzie przemian rozwoju i polityki regionalnej w Unii Europejskiej i Polsce.

PROGRAM:

- *Region jako przedmiot polityki rozwoju regionalnego.*
- *Rozwój regionalny - podstawowe pojęcia.*
- *Rozwój regionalny a polityka regionalna.*
- *Współczesne uwarunkowania rozwoju społeczno-gospodarczego: postmodernizacja, globalizacja, integracja.*
- *Neoklasyczny paradygmat rozwoju regionalnego.*
- *Popytowo zorientowane modele rozwoju regionalnego.*
- *Nowa teoria wzrostu i rozwoju regionalnego.*
- *Polityka endogenicznego rozwoju regionalnego.*
- *Warunki i czynniki rozwoju regionalnego.*
- *Polityka rozwoju regionalnego Unii Europejskiej - geneza i stan obecny.*
- *Przemiany polityki rozwoju regionalnego w Polsce po 1990r. - nowy model polskiej polityki regionalnej.*
- *Perspektywy unijnej i polskiej polityki rozwoju regionalnego na lata 2007-2013.*

ZALECANA LITERATURA:

Adamczyk A., Borkowski J. (red.), 2005. Regionalizm, polityka regionalna i Fundusze Strukturalne w Unii Europejskiej. Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa.

Bagdziński S.L., Maik M., Potoczek A., 1995. Polityka rozwoju regionalnego i lokalnego w okresie transformacji systemowej. UMK. Toruń.

Barca F., 2009. An Agenda for a Reformed Cohesion Policy. A place-based approach to meeting European Union challenges and expectations. Independent Report.

Churski P., 2004a. Obszary problemowe w Polsce z perspektywy celów polityki regionalnej Unii Europejskiej. Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku. Włocławek.

Churski P. 2004b. Rozwój regionalny w warunkach transformacji gospodarczej i integracji europejskiej. W: (red.) S.Ciok, D.Ilnicki. Przekształcenia regionalnych struktur funkcjonalno-przestrzennych. Regionalny wymiar integracji europejskiej. t. VIII/1. Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego. Uniwersytet Wrocławski. s. 31- 45.

Churski P., 2008. Czynniki rozwoju regionalnego i polityka regionalna w Polsce w okresie integracji z Unią Europejską. Seria Geografia nr 79. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Wydawnictwo Naukowe UAM. Poznań. ss. 527.

Czyż T., Rogacki H., (red.), 2005. Współczesne problemy i koncepcje teoretyczne badań przestrzenno-ekonomicznych. Biuletyn Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN. z. 219. Warszawa.

Dutkiewicz P., Gorzelak G (red.). 1998. Problemy rozwoju lokalnego. Instytut Gospodarki Przestrzennej. Uniwersytet Warszawski. Warszawa.

Grosse T.G., 2004. Polityka regionalna Unii Europejskiej i jej wpływ na rozwój gospodarczy. Przykład Grecji, Włoch, Irlandii i wnioski dla Polski. Instytut Spraw Publicznych. Wydanie II poprawione i rozszerzone. Warszawa.

Grosse T.G., 2004. (red.). Polska wobec nowej Polityki Spójności Unii Europejskiej. Instytut Spraw Publicznych. Warszawa.

Gorzelak G., 2009. Fakty i mity rozwoju regionalnego. Studia Regionalne i Lokalne 2(36). Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych. Uniwersytet Warszawski. Wydawnictwo Scholar. Warszawa. s. 5-27.

Gorzym-Wilkowski W., Miszczuk A., Miszczuk M., Żuk K., 1999. Zarys ekonomiki gminy. Wydawnictwo Norbertinum. Lublin.

Grosse T.G., 2004. Polityka regionalna Unii Europejskiej i jej wpływ na rozwój gospodarczy. Przykład Grecji, Włoch, Irlandii i wnioski dla Polski. Instytut Spraw Publicznych. Wydanie II poprawione i rozszerzone. Warszawa.

Grosse T.G., 2004. (red.). Polska wobec nowej Polityki Spójności Unii Europejskiej. Instytut Spraw Publicznych. Warszawa.

Grosse T.G., 2006. Opinia na temat komunikatu Komisji Europejskiej: polityka spójności wspierająca wzrost gospodarczy i zatrudnienie: Strategiczne wytyczne wspólnotowe, 2007-2013. Druk powielany.

Kaja J., Piech K. (red.), 2005. Rozwój oraz polityka regionalna i lokalna w Polsce. Szkoła Główna Handlowa. Warszawa.

Klasik A.(red.), 2006. Przedsiębiorczość i konkurencyjność a rozwój regionalny. Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamickiego w Katowicach. Katowice.

Kozak M., 2006. System zarządzania europejską polityką regionalną w Polsce w pierwszym okresie po akcesji. Studia Regionalne i Lokalne. z. 2 (24). Europejski Instytut Rozwoju Regionalnego i Lokalnego Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa. s. 75- 97.

Kudłacz T., 1999. Programowanie rozwoju regionalnego. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Markowski T. (red.) 2004. Przestrzeń w zarządzaniu rozwojem regionalnym i lokalnym. Biuletyn. Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN. z. 211. Warszawa.

Nowińska - łaźniewska E., 2004. Relacje przestrzenne w Polsce w okresie transformacji w świetle teorii rozwoju regionalnego. Prace habilitacyjne 13. Akademia Ekonomiczna w Poznaniu. Poznań.

Parysek J.J. , 2001. Podstawy gospodarki lokalnej. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Wydawnictwo Naukowe UAM. Poznań.

Potoczek A., 2003. Polityka regionalna i gospodarka przestrzenna. Agencja TNOiK. Centrum Kształcenia i Doskonalenia Kujawscy. Toruń.

Rymarczyk J. (red.), 2005. Rozwój regionalny i globalny we współczesnej gospodarce światowej. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu. Wrocław.

Samecki P., 2009. Dokument kierunkowy dotyczący przyszłej polityki spójności. Bruksela.

Szlachta J., 2004. Wnioski dla Polski wynikające z raportu kohezyjnego Komisji Europejskiej "Nowe partnerstwo dla spójności. Konwergencja, konkurencyjność, współpraca. Trzeci raport na temat spójności gospodarczej i społecznej. Luksemburg. 2004. Ekspertyza dla Ministerstwa Gospodarki i Pracy. Warszawa. maj 2004. (druk powielany).

Szlachta J., 2005a. Polska ścieżka rozwoju regionalnego w poszerzonej Unii Europejskiej. W: (red.) T.Parteka, J.Szlachta, W.Szydarowski. Region Bałtycki w nowej Europie. Biuletyn. Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN. z. 217. Warszawa. s. 7-42.

Szomburg J. (red.), 2001. Polityka regionalna państwa pośród uwikłań instytucjonalno-regulacyjnych. Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową. Gdańsk.

Wojtaszczyk K.A., (red.) 2005. Fundusze strukturalne i polityka regionalna Unii Europejskiej. Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR. Warszawa.

Ustawy, rozporządzenia, raporty oraz dokumenty programowe unijnej i polskiej polityki spójności, w tym m.in.:

Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Komunikat Komisji. COM (2005) 2020. 3.03.2010. Bruksela.

Fourth Report on Economic and Social Cohesion. Growing regions, Growing Europe. European Commission. Luxembourg. 2007.

Komentarz do aktów prawnych Wspólnot europejskich w zakresie Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności na lata 2007-2013. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Departament Koordynacji i Zarządzania

Podstawami Wsparcia Wspólnoty. Warszawa. Grudzień 2006.

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 - 2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Narodowa Strategia Spójności. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Listopad 2006r. Warszawa.

PAKIET LEGISLACYJNY 2014-2020

https://www.mrr.gov.pl/rozwoj_regionalny/prezydencja/ps2014/stroony/ps_2014.aspx

Perspektywa finansowa na lata 2007-2013. Rada Europejska. 15915/05. CADREFIN 268. 19 grudnia 2005r. Bruksela.

Polityka spójności wspierająca wzrost gospodarczy i zatrudnienie: Strategiczne wytyczne wspólnotowe 2007-2013. Komisja Wspólnot Europejskich. COM (2005) 0299. 5.07.2005. Bruksela.

Polityka spójności: Sprawozdanie strategiczne 2010 dotyczące realizacji programów na lata 2007-2013. COM (2010) 110. 31.03.2010. Bruksela.

Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Listopad 2006.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Listopad 2006.

Program Operacyjny Pomoc Techniczna. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Listopad 2006.

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 22 stycznia 2007r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Styczeń 2007.

Raport z postępu debaty nt. polityki spójności po 2013r. Dokument przyjęty na posiedzeniu Komitetu Europejskiego Rady Ministrów w dniu 30 lipca 2009r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Lipiec 2009.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Wielkopolskiego. Urząd Marszałkowski w Poznaniu. Poznań.

Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1828/2006 ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące finansowania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz rozporządzenia Rady nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L.371/1. 27.12.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające Rozporządzenie (WE) nr 1783/1999. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające Rozporządzenie (WE) nr 1784/1999. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006r. w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT). Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie Rady (UE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające Rozporządzenie (WE) nr 1260/1999. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1084/2006 z dnia 11 lipca 2006r. ustanawiające Fundusz Spójności i uchylające Rozporządzenie (WE) 1164/94. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Stanowisko Polski w sprawie polityki spójności Unii Europejskiej w latach 2007- 2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 30 kwietnia 2004r. Warszawa. (druk powielany).

Stanowisko Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie przyszłości Polityki Spójności Unii Europejskiej po 2013r. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 30 stycznia 2008r. Warszawa (druk powielany).

Stanowisko Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie Zielonej Księgi na temat Spójności Terytorialnej. Dokument przyjęty przez Komitet Europejski Rady Ministrów w dniu 24 lutego 2009r. Warszawa. Luty 2009.

Strategia Rozwoju Kraju 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Listopad 2006.

Third Cohesion Report. Convergence, Competitiveness and Co-operation. European Commission. Luxembourg. 2004.

Third Progress Report on Cohesion: Towards a New Partnership for Growth, Jobs and Cohesion. Communication from the Commission. Commission of the European Communities. COM (2005) 192. Brussels. 17.05.2005.

Ustawa z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. D.U. Nr 227/2006, poz. 1658.

Ustawa z dnia 7 listopada 2008r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrażaniem funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Dz.U. nr 216, poz. 1370)

Wniosek. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i celu "Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia" oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006. Komisja Europejska COM(2011) 614 wersja ostateczna. 2011/0275 (COD) Bruksela. 6 październik 2011.

Wniosek. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006. Komisja Europejska COM(2011) 607 wersja ostateczna/2. 2011/0268 (COD) Bruksela. 14 marca 2012.

Wniosek. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1084/2006. Komisja Europejska COM (2011) 612 wersja ostateczna/3. 2011/0274 (COD) Bruksela. 14 marca 2012.

Zmieniony wniosek. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności, oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr

1083/2006. Komisja Europejska COM(2012) 496 final. 2011/0276 (COD) Bruksela. 11 września 2012.

Zielona Księga na temat Spójności Terytorialnej - Green Paper on Territorial Cohesion. Turning Territorial Diversity into Strength. Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Committee of Regions and the European Economic and Social Committee. COM(2008) 616 final. Brussels, 6.10.2008.

WYKŁADY MONOGRAFICZNE

Przedmiot:	GEOGRAFIA EUROPY
Kierunek studiów:	Gospodarka Przestrzenna, Geografia
Specjalność:	geografia społeczno-ekonomiczna
Rok studiów:	IV + V
Semestr:	VII + IX
Liczba godzin:	30
Rodzaj zajęć:	wykład
Rodzaj (forma) zaliczenia:	zaliczenie pisemne
Język:	polski
Rodzaj przedmiotu:	fakultatywny
Poziom specjalizacji:	specjalizacyjny

CELE:

Głównym celem wykładu jest przedstawienie zróżnicowania przyrodniczego i społeczno-gospodarczego kontynentu europejskiego. Szczególną uwagę koncentruje się na współczesnych procesach społeczno-gospodarczych zachodzących w Europie i ich zróżnicowaniu w układzie państw i regionów Europy.

PROGRAM:

- *Europa - wiadomości podstawowe, przemiany polityczne na mapie Europy.*
- *Warunki naturalne Europy i ich zróżnicowanie.*
- *Zróżnicowanie demograficzne Europy .*
- *Osadnictwo w Europie.*
- *Współczesne przemiany rolnictwa europejskiego.*
- *Struktura przemysłu Europy i jej zmiany.*
- *Zróżnicowanie wybranych form działalności usługowej w Europie.*
- *Procesy integracyjne i ich znaczenie dla gospodarki europejskiej.*

ZALECANA LITERATURA:

Czeppe Z., Flis J., Mochnacki R., 1966. Geografia fizyczna świata. Państwowe Wydawnictwo Naukowe. Warszawa.

Fierla I. (red.), 2003. Geografia gospodarcza świata. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. Warszawa.

Kruczek Z., 2007. Europa. Geografia turystyczna. Wydawnictwo PROKSENIA. Kraków.

Kwiatkiewicz J., 1999. Geografia Europy. Wydawnictwo MUZA. Warszawa.

Makowski J. (red.), 2008. Geografia Unii Europejskiej. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Pinder J., Usherwood S., 2009. Unia Europejska. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. Warszawa.

Przedmiot:	GEOGRAFIA WSPÓŁCZESNYCH KONFLIKTÓW MIĘDZYNARODOWYCH
Kierunek studiów:	Gospodarka Przestrzenna
Specjalność:	-
Rok studiów:	IV/V
Semestr:	VIII/X
Liczba godzin:	15
Rodzaj zajęć:	wykład
Rodzaj (forma) zaliczenia:	zaliczenie pisemne + praca semestralna (analiza wybranego konfliktu międzynarodowego)
Język:	polski
Rodzaj przedmiotu:	fakultatywny
Poziom specjalizacji:	kierunkowy

CELE:

Głównym celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami geografii politycznej i geopolityki w kontekście identyfikowania, wyjaśniania, oraz prognozowania relacji geopolitycznych i powstających w ich wyniku konfliktów międzynarodowych na świecie. Wykład podzielony jest na trzy zasadnicze części. W pierwszej części wykładu przedstawione zostaną cele i zadania geografii politycznej i geopolityki ze szczególnym uwzględnieniem podstawowych koncepcji geopolitycznych. W drugiej części wykładu przedstawione zostaną pojęcia związane z przedmiotem badań geopolitycznych, a zwłaszcza: państwo, terytorium i granice. W toku wykładu zaprezentowana zostanie również geografia współczesnych konfliktów międzynarodowych ze szczególnym zwróceniem uwagi na podstawy terminologiczne oraz kryteria kwalifikacji. W trzeciej części wykładu studenci będą prezentować przygotowane w grupach prace semestralne, których problematyka będzie dotyczyła geografii wybranego współczesnego konfliktu międzynarodowego.

PROGRAM:

- *Geografia polityczna jako nauka*
- *Geopolityka i jej wpływ na rozwój geografii politycznej*
- *Państwo - terytorium - granice - przedmiot badań geopolitycznych*
- *Konflikty międzynarodowe – podstawowe pojęcia*
- *Przegląd konfliktów międzynarodowych*

ZALECANA LITERATURA:

Adamczyk A., 2002. Cypr - dzieje polityczne. Wydawnictwo Akademickie DIALOG. Warszawa.

Baczwarow M., Suliborski A., 2003. Kompendium wiedzy geografii politycznej. Terminologia. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Barbar J., 1987. Geografia polityczna ogólna. Wydawnictwo PWE. Warszawa.

Bateman G., Egan V., 1994. Geografia państw świata: środowisko geograficzne, kultura, gospodarka, polityka. Warszawa.

Bartnicki A., Dalewska H. (red.), 2008. Konflikty Współczesne Świata. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Biderman E., 1999. Geografia społeczna i polityczna. Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu. Poznań.

Blacksell M., 2008. Geografia polityczna. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Brodowski J., Smoleń M. (red.), 2006. Czeczenia - Rosja, mity i rzeczywistość. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków.

Bujwid-Kurek E., 2008. Państwa południowosłowiańskie. Szkice politologiczne. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków.

Cesarz Z., Stadtmüller E., 2002. Problemy współczesnego świata. Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego. Wrocław.

Ciechanowski G., Sielski J., 2006. Konflikty współczesnego świata. Wydawnictwo Adam Marszałek. Toruń.

Ciesielski S., 2003. Rosja - Czeczenia Dwa stulecia konfliktu. Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego. Wrocław.

Czerny M., 2005. Globalizacja a rozwój. Wybrane zagadnienia geografii społeczno-gospodarczej świata. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Czerny M. i inni, 2007. Globalistyka. Procesy globalne i ich lokalne konsekwencje. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Cziomer E., Zyblikiewicz L., 2002. Zarys współczesnych stosunków międzynarodowych. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa-Kraków.

Flint C., 2005. The Geography of War and Peace. From Death Camps to Diplomats. Oxford University Press. Oxford, New York.

Flint C., 2008. Wstęp do geopolityki. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Górecki W., 2002. Planeta Kaukaz. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa-Poznań.

Grotowicz V., 2000. Terroryzm w Europie Zachodniej - w imię narodu i lepszej sprawy. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa - Wrocław.

Jaremczuk E. J., 2006. Konflikt Kongijski. Wydawnictwo Adam Marszałek. Toruń.

Konarski W., Koseski A., 2006. Bałkany - Etnokulturowe podłoże konfliktów. Wydawnictwo WSH im. A.Gieysztor. Pułtusk.

Korenik S., (red.) 2006. Wprowadzenie do geografii politycznej i gospodarczej. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu. Wrocław.

Korzeniewski K., 2009. Współczesne operacje wojskowe. Wydawnictwo Akademickie Dialog. Warszawa.

Kosta R. A., 2007. Terroryzm jako zagrożenie dla bezpieczeństwa cywilizacji zachodniej w XXI wieku. Wydawnictwo: Adam Marszałek. Toruń.

Kubiak K., 2005. Wojny, konflikty zbrojne i punkty zapalne na świecie. Wydawnictwo Trio. Warszawa.

Kuczyński M., 2001. Krwawiąca Europa - konflikty zbrojne i punkty zapalne w latach 1990-2000. Tło historyczne i stan obecny. Dom Wydawniczy Bellona. Warszawa.

Kukułka J., 1996. Historia współczesnych stosunków międzynarodowych 1945-1996. Wydawnictwo SCHOLAR. Warszawa.

Kwiatkiewicz P., 2009. Azerbejdżan: ukształtowanie niepodległego państwa. Wydawnictwo Adam Marszałek. Toruń.

Landau E., 2001. Osama bin Laden. Wojna z zachodem. Wydawnictwo Muza. Warszawa.
Osiewicz P. 2008. Pokojowa regulacja kwestii cypryjskiej. Aspekty prawne i polityczne. Wydawnictwo Mado. Warszawa.

Otok S., 2009. Geografia polityczna. Geopolityka, Ekopolityka, Globalistyka. Wydanie X. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Malendowski W., Mojsiewicz Cz., 2004. Stosunki międzynarodowe. Wydawnictwo ALTA2. Wrocław.

Malendowski W. (red.), 2000. Spory i konflikty międzynarodowe - aspekty prawne i polityczne. Atla. Wrocław.

Podhorodecki L., 2005. Jugosławia - dzieje Narodów państw i rozpad federacji. Wydawnictwo Mada. Warszawa.

Rashid A., 2002. Talibowie. Wydawnictwo: Znak. Warszawa.

Sierakowska-Dyndo J., 2002. Afganistan - narodziny republiki. Wydawnictwo Dialog. Warszawa.

Szul R. 2009. Język-naród-państwo. Język jako zjawisko polityczne. Wydawnictwo naukowe PWN. Warszawa.

Sykulski L., 2009. Geopolityka. Słownik terminologiczny. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Tanty M., 2003. Bałkany XX wieku. Wydawnictwo Książka i wiedza. Warszawa.

Waldenberg M., 2005., Rozpad Jugosławii. Wydawnictwo SCHOLAR. Warszawa.

Wojciechowski S. (red.), 2007. Irak wczoraj i dziś. Wydawnictwo Wyższej Szkoły Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa. Poznań.

Ziółkowski B., 2003. Konflikty zbrojne we współczesnej Afryce: stan obecny na tle historycznym - zarys. Wydawnictwo Adam Marszałek. Toruń.

Przedmiot:	UNIA EUROPEJSKA I POLSKA W PROCESIE INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
Kierunek studiów:	Gospodarka Przestrzenna
Specjalność:	rozwój regionalny
Rok studiów:	IV
Semestr:	VII
Liczba godzin:	30
Rodzaj zajęć:	wykład
Rodzaj (forma) zaliczenia:	zaliczenie pisemne
Język:	polski
Rodzaj przedmiotu:	obowiązkowy
Poziom specjalizacji:	specjalizacyjny

CELE:

Głównym celem wykładu jest zapoznanie studentów z problematyką procesów integracji gospodarczej, społecznej i politycznej, jakie aktualnie zachodzą na obszarze Europy. Wykład składa się z dwóch zasadniczych części. Pierwsza poświęcona jest prezentacji genezy i współczesnych przemian Unii Europejskiej na tle innych, wybranych organizacji międzynarodowych działających w Europie. Druga obejmuje analizę polskiej drogi do Unii Europejskiej z uwzględnieniem korzyści i kosztów procesu integracji.

PROGRAM:

- *Pozycja Polski w Europie - rys historyczny, geograficzny, polityczny, gospodarczy i kulturowy.*
- *Rola Polski w europejskich organizacjach międzynarodowych. Unia Europejska - geneza, proces tworzenia, reformy, struktura organizacyjna, zasady funkcjonowania.*
- *Geneza i kalendarium wzajemnych stosunków Polska - Unia Europejska. Negocjacje akcesyjne - przebieg, rezultaty, koszty i korzyści.*

ZALECANA LITERATURA:

Borowiec J., Wilk K., Matysik A. (red.), 2005. Integracja europejska. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu. Wrocław.

Bilans kosztów i korzyści przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Urząd Komitetu Integracji Europejskiej. Warszawa. 2003.

Ciamaga L. i inni, 2002. Unia Europejska. Podręcznik akademicki. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa. (lub nowsze wydanie).

Dynia E., 2006. Integracja europejska. Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis. Warszawa.

Makowski J. (red.), 2008. Geografia Unii Europejskiej. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Marszałek A., Bijak-Kaszuba M. (red.), 2004. Integracja europejska: podręcznik akademicki. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. Warszawa.

Pinder J., Usherwood S., 2009. Unia Europejska. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. Warszawa.

Serwis internetowy Głównego Negocjatora: <http://www.negocjacje.gov.pl>.

Serwis internetowy Unii Europejskiej: <http://europa.eu> .

Przedmiot:	UNIA EUROPEJSKA W DOBIE ROZSZERZENIA
Kierunek studiów:	Gospodarka Przestrzenna
Specjalność:	Rozwój i rewitalizacja miast oraz obszarów wiejskich
Rok studiów:	IV SŁUBICE
Semestr:	VII
Liczba godzin:	15
Rodzaj zajęć:	wykład
Rodzaj (forma) zaliczenia:	zaliczenie pisemne
Język:	polski
Rodzaj przedmiotu:	fakultatywny
Poziom specjalizacji:	specjalizacyjny

CELE:

Głównym celem wykładu jest zapoznanie studentów z problematyką procesów integracji gospodarczej, społecznej i politycznej, jakie aktualnie zachodzą na obszarze Europy. Wykład składa się z dwóch zasadniczych części. Pierwsza poświęcona jest prezentacji genezy i współczesnych przemian Unii Europejskiej na tle innych, wybranych organizacji międzynarodowych działających w Europie. Druga obejmuje analizę polskiej drogi do Unii Europejskiej z uwzględnieniem korzyści i kosztów procesu integracji.

PROGRAM:

- **Pozycja Polski w Europie - rys historyczny, geograficzny, polityczny, gospodarczy i kulturowy.**
- **Rola Polski w europejskich organizacjach międzynarodowych.**
- **Unia Europejska - geneza, proces tworzenia, reformy, struktura organizacyjna, zasady funkcjonowania.**
- **Geneza i kalendarium wzajemnych stosunków Polska - Unia Europejska.**
- **Negocjacje akcesyjne - przebieg, rezultaty, koszty i korzyści.**

ZALECANA LITERATURA:

Borowiec J., Wilk K., Matysik A. (red.), 2005. Integracja europejska. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu. Wrocław.

Bilans kosztów i korzyści przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Urząd Komitetu Integracji Europejskiej. Warszawa. 2003.

Ciamaga L. i inni, 2002. Unia Europejska. Podręcznik akademicki. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa. (lub nowsze wydanie).

Dynia E., 2006. Integracja europejska. Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis. Warszawa.

Marszałek A., Bijak-Kaszuba M. (red.), 2004. Integracja europejska: podręcznik akademicki. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. Warszawa.

Makowski J. (red.), 2008. Geografia Unii Europejskiej. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Pinder J., Usherwood S., 2009. Unia Europejska. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. Warszawa.

Serwis internetowy Głównego Negocjatora: <http://www.negocjacje.gov.pl>

Serwis internetowy Unii Europejskiej: <http://europa.eu>

Przedmiot:	POLITYKA REGIONALNA POLSKI W OKRESIE ROZSZERZENIA UE
Kierunek studiów:	Gospodarka Przestrzenna, Geografia
Specjalność:	geografia społeczno-ekonomiczna
Rok studiów:	IV + V
Semestr:	VII + IX
Liczba godzin:	15
Rodzaj zajęć:	wykład
Rodzaj (forma) zaliczenia:	zaliczenie pisemne
Język:	polski
Rodzaj przedmiotu:	fakultatywny
Poziom specjalizacji:	specjalizacyjny

CELE:

Głównym celem wykładu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi budowania nowego modelu polityki regionalnej w Polsce. Wykład oprócz omówienia podstaw teoretycznych z zakresu rozwoju regionalnego i polityki regionalnej ma na celu przybliżyć studentom przemiany jakie zaszły w obrębie polskiej polityki regionalnej w latach 2000-2006 oraz wskazać cele nowego okresu 2007-2013.

PROGRAM:

- *Rozwój regionalny - podstawowe pojęcia.*
- *Rozwój regionalny a polityka regionalna.*
- *Polityka rozwoju regionalnego Unii Europejskiej - geneza i stan obecny.*
- *Przemiany polityki rozwoju regionalnego w Polsce po 1990r. - nowy model polskiej polityki regionalnej.*
- *Perspektywy unijnej i polskiej polityki rozwoju regionalnego na lata 2007-2013.*

ZALECANA LITERATURA:

Adamczyk A., Borkowski J. (red.), 2005. Regionalizm, polityka regionalna i Fundusze Strukturalne w Unii Europejskiej. Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa.

Churski P., 2004a. Obszary problemowe w Polsce z perspektywy celów polityki regionalnej Unii Europejskiej. Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku. Włocławek.

Churski P., 2008. Czynniki rozwoju regionalnego i polityka regionalna w Polsce w okresie integracji z Unią Europejską. Seria Geografia nr 79. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Wydawnictwo Naukowe UAM. Poznań. ss. 527.

Gorzela G., 2009. Fakty i mity rozwoju regionalnego. Studia Regionalne i Lokalne 2(36). Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych. Uniwersytet Warszawski. Wydawnictwo Scholar. Warszawa. s. 5-27.

Grosse T.G., 2004. Polityka regionalna Unii Europejskiej i jej wpływ na rozwój gospodarczy. Przykład Grecji, Włoch, Irlandii i wnioski dla Polski. Instytut Spraw Publicznych. Wydanie II poprawione i rozszerzone. Warszawa.

Grosse T.G., 2004. (red.). Polska wobec nowej Polityki Spójności Unii Europejskiej. Instytut Spraw Publicznych. Warszawa.

Kaja J., Piech K. (red.), 2005. Rozwój oraz polityka regionalna i lokalna w Polsce. Szkoła Główna Handlowa. Warszawa.

Rymarczyk J. (red.), 2005. Rozwój regionalny i globalny we współczesnej gospodarce światowej. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu. Wrocław.

Szomburg J. (red.), 2001. Polityka regionalna państwa pośród uwikłań instytucjonalno-regulacyjnych. Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową. Gdańsk.

Wojtaszczyk K.A., (red.) 2005. Fundusze strukturalne i polityka regionalna Unii Europejskiej. Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR. Warszawa.

Przedmiot:	POZYSKIWANIE FUNDUSZY UNII EUROPEJSKIEJ
Kierunek studiów:	<i>Politologia</i>
Specjalność:	-
Rok studiów:	<i>III</i>
Semestr:	<i>V</i>
Liczba godzin:	<i>30 (studia stacjonarne)</i> <i>12 (studia niestacjonarne)</i>
Rodzaj zajęć:	<i>wykład + warsztaty</i>
Rodzaj (forma) zaliczenia:	<i>zaliczenie pisemne + praca semestralna (wniosek aplikacyjny)</i>
Język:	<i>polski</i>
Rodzaj przedmiotu:	<i>fakultatywny</i>
Poziom specjalizacji:	<i>kierunkowy</i>

CELE:

Głównym celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z systemem pozyskiwania Funduszy Strukturalnych jaki został stworzony w Polsce dla potrzeb okresu programowania 2007-2013. W toku wykładu przedstawiona zostanie geneza Funduszy Strukturalnych i przemiany jakie zaszły w ich systemie zarządzania. Szczegółowo omówione zostaną wnioski jakie wynikały z III Raportu Kohezyjnego, które stały się podstawą dla ustalenia nowych zasad i podstaw prawnych funkcjonowania Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej w latach 2007-2013. Następnie przedstawione zostaną podstawy prawne pozyskiwania Funduszy Strukturalnych w Polsce, jakie wynikają z Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczególną uwagę zwróci się na najnowsze nowelizacje związane z realizacją w Polsce Narodowej Strategii Spójności 2007-2013 oraz założenia jakie przyjmuje się w dyskusji nad nową europejską polityką spójności, a które wynikają z Zielonej Księgi Polityki Spójności oraz Raportu Fabrizio Barca.

PROGRAM:

- Fundusze Strukturalne - geneza, rola i przemiany w poszczególnych okresach programowania, zasady i podstawy prawne*
- Trzeci Raport Kohezyjny - uwarunkowania rozwoju Unii Europejskiej, dwa scenariusze prowadzenia polityki rozwoju, wnioski dla Polski*
- Fundusze Strukturalne w perspektywie finansowej 2007-2013 - cele rozwoju i zasady wydzielania obszarów problemowych, struktura budżetu, podstawy prawne i organizacyjne.*
- Zasady organizacji dostępu do środków Funduszy Strukturalnych w Polsce w latach 2007-2013 - ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju i jej nowelizacje*
- Narodowa Strategia Spójności 2007-2013/NSRO, Krajowe Programy Operacyjne, Regionalne Programy Operacyjne.*
- Przyszłość Europejskiej Polityki Spójności - Zielona Księga, Raport Fabrizio Barca*
- Prezentacje wniosków aplikacyjnych przygotowanych przez studentów*

ZALECANA LITERATURA:

Churski P., 2008. Czynniki rozwoju regionalnego i polityka regionalna w Polsce w okresie integracji z Unią Europejską. Wydawnictwo Naukowe UAM. Poznań.

Barca F., 2009. An Agenda for a Reformed Cohesion Policy. A place-based approach to meeting European Union challenges and expectations. Independent Report.

Grosse T.G., 2004. Propozycja założeń do rządowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2007-2013. Studia Regionalne i Lokalne. z. 4 (18). Europejski Instytut Rozwoju Regionalnego i Lokalnego Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa. s. 73 - 97.

Grosse T.G., 2006. Opinia na temat komunikatu Komisji Europejskiej: polityka spójność wspierającą wzrost gospodarczy i zatrudnienie: Strategiczne wytyczne wspólnotowe, 2007-2013. Druk powielany.

Pietrzyk I., 2005. Konkurencyjność regionów w Trzecim Raporcie Komisji Europejskiej dotyczącym spójności społeczno-gospodarczej. W: (red.) A. Klasik. Przedsiębiorczy i konkurencyjny region w teorii i polityce rozwoju regionalnego. Biuletyn. Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN. z. 218. Warszawa. s. 126-141.

Samecki P., 2009. Dokument kierunkowy dotyczący przyszłej polityki spójności. Bruksela.

Szlachta J., 2004. Wnioski dla Polski wynikające z raportu kohezyjnego Komisji Europejskiej "Nowe partnerstwo dla spójności. Konwergencja, konkurencyjność, współpraca. Trzeci raport na temat spójności gospodarczej i społecznej. Luksemburg. 2004. Ekspertyza dla Ministerstwa Gospodarki i Pracy. Warszawa. maj 2004. (druk powielany).

Szlachta J., 2005a. Polska ścieżka rozwoju regionalnego w poszerzonej Unii Europejskiej. W: (red.) T.Parteka, J.Szlachta, W.Szydarowski. Region Bałtycki w nowej Europie. Biuletyn. Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN. z. 217. Warszawa. s. 7-42.

*Serwis internetowy Ministerstwa Rozwoju Regionalnego:
<http://www.funduszeuropejskie.gov.pl>*

*Serwis internetowy Ministerstwa Rozwoju Regionalnego:
<http://www.mrr.gov.pl>*

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Komunikat Komisji. COM (2005) 2020. 3.03.2010. Bruksela.

Fifth Report of Economic, Social and Territorial cohesion. Investing in Europe's Future. Report from the Commission. European Union. Regional Policy. European Commission. Luxembourg. 2010.

Fourth Report on Economic and Social Cohesion. Growing regions, Growing Europe. European Commission. Luxembourg. 2007.

Komentarz do aktów prawnych Wspólnot europejskich w zakresie Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności na lata 2007-2013. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Departament Koordynacji i Zarządzania Podstawami Wsparcia Wspólnoty. Warszawa. Grudzień 2006.

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 - 2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Narodowa Strategia Spójności. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Listopad 2006r. Warszawa.

PAKIET LEGISLACYJNY 2014-2020

https://www.mrr.gov.pl/rozwoj_regionalny/prezydencja/ps2014/strony/ps_2014.aspx

Perspektywa finansowa na lata 2007-2013. Rada Europejska. 15915/05. CADREFIN 268. 19 grudnia 2005r. Bruksela.

Polityka spójności wspierająca wzrost gospodarczy i zatrudnienie: Strategiczne wytyczne wspólnotowe 2007-2013. Komisja Wspólnot Europejskich. KOM (2005) 0299. 5.07.2005. Bruksela.

Polityka spójności: Sprawozdanie strategiczne 2010 dotyczące realizacji programów na lata 2007-2013. COM (2010) 110. 31.03.2010. Bruksela.

Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Listopad 2006.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Listopad 2006.

Program Operacyjny Pomoc Techniczna. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Listopad 2006.

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007- 2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 22 stycznia 2007r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Styczeń 2007.

Raport z postępu debaty nt. polityki spójności po 2013r. Dokument przyjęty na posiedzeniu Komitetu Europejskiego Rady Ministrów w dniu 30 lipca 2009r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Lipiec 2009.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Wielkopolskiego. Urząd Marszałkowski w Poznaniu. Poznań.

Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1828/2006 ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące finansowania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz rozporządzenia Rady nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L.371/1. 27.12.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające Rozporządzenie (WE) nr 1783/1999. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające Rozporządzenie (WE) nr 1784/1999. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006r. w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT). Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie Rady (UE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające Rozporządzenie (WE) nr 1260/1999. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1084/2006 z dnia 11 lipca 2006r. ustanawiające Fundusz Spójności i uchylające Rozporządzenie (WE) 1164/94. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Stanowisko Polski w sprawie polityki spójności Unii Europejskiej w latach 2007- 2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 30 kwietnia 2004r. Warszawa. (druk powielany). Stanowisko Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie przyszłości Polityki Spójności Unii Europejskiej po 2013r. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 30 stycznia 2008r. Warszawa (druk powielany).

Stanowisko Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie Zielonej Księgi na temat Spójności Terytorialnej. Dokument przyjęty przez Komitet Europejski Rady Ministrów w dniu 24 lutego 2009r. Warszawa. Luty 2009.

Strategia Rozwoju Kraju 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Listopad 2006.

Third Cohesion Report. Convergence, Competitiveness and Co-operation. European Commission. Luxembourg. 2004.

Third Progress Report on Cohesion: Towards a New Partnership for Growth, Jobs and

Cohesion. Communication from the Commission. Commission of the European Communities. COM (2005) 192. Brussels. 17.05.2005.

Ustawa z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. D.U. Nr 227/2006, poz. 1658. wraz z późniejszymi zmianami.

Wniosek. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i celu "Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia" oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006. Komisja Europejska COM(2011) 614 wersja ostateczna. 2011/0275 (COD) Bruksela. 6 października 2011.

Wniosek. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006. Komisja Europejska COM(2011) 607 wersja ostateczna/2. 2011/0268 (COD) Bruksela. 14 marca 2012.

Wniosek. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1084/2006. Komisja Europejska COM (2011) 612 wersja ostateczna/3. 2011/0274 (COD) Bruksela. 14 marca 2012.

Zmieniony wniosek. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności, oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006. Komisja Europejska COM(2012) 496 final. 2011/0276 (COD) Bruksela. 11 września 2012.

Zielona Księga na temat Spójności Terytorialnej - Green Paper on Territorial Cohesion. Turning Territorial Diversity into Strength. Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Committee of Regions and the European Economic and Social Committee. COM(2008) 616 final. Brussels, 6.10.2008.

Przedmiot:	FUNDUSZE STRUKTURALNE W POLSCE W LATACH 2007-2013
Kierunek studiów:	Gospodarka Przestrzenna
Specjalność:	Rozwój i rewitalizacja miast oraz obszarów wiejskich
Rok studiów:	IV SŁUBICE
Semestr:	VII
Liczba godzin:	15
Rodzaj zajęć:	wykład
Rodzaj (forma) zaliczenia:	zaliczenie pisemne
Język:	polski
Rodzaj przedmiotu:	fakultatywny
Poziom specjalizacji:	specjalizacyjny

CELE:

Głównym celem wykładu jest zapoznanie studentów z systemem pozyskiwania Funduszy Strukturalnych jaki został stworzony w Polsce dla potrzeb okresu programowania 2007-2013. W toku wykładu przedstawiona zostanie geneza Funduszy Strukturalnych i przemiany jakie zaszły w ich systemie zarządzania. Szczegółowo omówione zostaną wnioski jakie wynikały z III Raportu Kohezyjnego, które stały się podstawą dla ustalenia nowych zasad i podstaw prawnych funkcjonowania Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej w latach 2007-2013. Następnie przedstawione zostaną podstawy prawne pozyskiwania Funduszy Strukturalnych w Polsce, jakie wynikają z Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczególną uwagę zwróci się na Plan Wykonawczy, jakim są Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia oraz Krajowe i Regionalne Programy Operacyjne służące jego wykonaniu.

PROGRAM:

- **Fundusze Strukturalne - geneza, rola i przemiany w poszczególnych okresach programowania, zasady i podstawy prawne.**
- **Trzeci Raport Kohezyjny - uwarunkowania rozwoju Unii Europejskiej, dwa scenariusze prowadzenia polityki rozwoju, wnioski dla Polski.**
- **Fundusze Strukturalne w perspektywie finansowej 2007-2013 - cele rozwoju i zasady wydzielania obszarów problemowych, struktura budżetu, podstawy prawne i organizacyjne.**
- **Zasady organizacji dostępu do środków Funduszy Strukturalnych w Polsce w latach 2007-2013 - ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia, Krajowe Programy Operacyjne, Regionalne Programy Operacyjne.**

ZALECANA LITERATURA:

Churski P., 2008. Czynniki rozwoju regionalnego i polityka regionalna w Polsce w okresie integracji z Unią Europejską. Seria Geografia nr 79. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Wydawnictwo Naukowe UAM. Poznań. ss. 527.

Grosse T.G., 2004. Propozycja założeń do rządowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2007-2013. Studia Regionalne i Lokalne. z. 4 (18). Europejski Instytut Rozwoju Regionalnego i Lokalnego Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa. s. 73 - 97.

Grosse T.G., 2006. *Opinia na temat komunikatu Komisji Europejskiej: polityka spójności wspierająca wzrost gospodarczy i zatrudnienie: Strategiczne wytyczne wspólnotowe, 2007-2013. Druk powielany.*

Komentarz do aktów prawnych Wspólnot europejskich w zakresie Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności na lata 2007-2013. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Departament Koordynacji i Zarządzania Podstawami Wsparcia Wspólnoty Warszawa. Grudzień 2006.

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 - 2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Narodowa Strategia Spójności. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Listopad 2006r. Warszawa.

Perspektywa finansowa na lata 2007-2013. Rada Europejska. 15915/05. CADREFIN 268. 19 grudnia 2005r. Bruksela.

Pietrzyk I., 2005. *Konkurencyjność regionów w Trzecim Raporcie Komisji Europejskiej dotyczącym spójności społeczno-gospodarczej. W: (red.) A. Klasik. Przedsiębiorczy i konkurencyjny region w teorii i polityce rozwoju regionalnego. Biuletyn. Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN. z. 218. Warszawa. s. 126-141.*

Polityka spójności wspierająca wzrost gospodarczy i zatrudnienie: Strategiczne wytyczne wspólnotowe 2007-2013. Komisja Wspólnot Europejskich. KOM (2005) 0299. 5.07.2005. Bruksela.

Projekt Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 25 lipca 2006r. Wersja nr 4. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa Lipiec 2006.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Listopad 2006.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Listopad 2006.

Program Operacyjny Pomoc Techniczna. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Listopad 2006.

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007- 2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 22 stycznia 2007r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Styczeń 2007.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Wielkopolskiego. Urząd Marszałkowski w Poznaniu. Poznań.

Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1828/2006 ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące finansowania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz rozporządzenia Rady nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L.371/1. 27.12.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające Rozporządzenie (WE) nr 1783/1999. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające Rozporządzenie (WE) nr 1784/1999. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006r. w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT). Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie Rady (UE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające Rozporządzenie (WE) nr 1260/1999. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1084/2006 z dnia 11 lipca 2006r. ustanawiające Fundusz Spójności i uchylające Rozporządzenie (WE) 1164/94. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Stanowisko Polski w sprawie polityki spójności Unii Europejskiej w latach 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 30 kwietnia 2004r. Warszawa. (druk powielany).

Strategia Rozwoju Kraju 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Listopad 2006.

Szlachta J., 2004. Wnioski dla Polski wynikające z raportu kohezyjnego Komisji Europejskiej "Nowe partnerstwo dla spójności. Konwergencja, konkurencyjność, współpraca.

Trzeci raport na temat spójności gospodarczej i społecznej. Luksemburg. 2004. Ekspertyza dla Ministerstwa Gospodarki i Pracy. Warszawa. maj 2004. (druk powielany).

Szlachta J., 2005a. Polska ścieżka rozwoju regionalnego w poszerzonej Unii Europejskiej. W: (red.) T.Parteka, J.Szlachta, W.Szydarowski. Region Bałtycki w nowej Europie. Biuletyn. Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN. z. 217. Warszawa. s. 7-42.

Third Cohesion Report. Convergence, Competitiveness and Co-operation. European Commission. Luxembourg. 2004.

Third Progress Report on Cohesion: Towards a New Partnership for Growth, Jobs and Cohesion. Communication from the Commission. Commission of the European Communities. COM (2005) 192. Brussels. 17.05.2005.

Ustawa z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. D.U. Nr 227/2006, poz. 1658.

Ustawa z dnia 7 listopada 2008r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrażaniem funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Dz.U. Nr 216/2008, poz. 1370)

Przedmiot:	RYNEK PRACY
Kierunek studiów:	<i>Politologia, Gospodarka Przestrzenna, Geografia</i>
Specjalność:	-
Rok studiów:	<i>III</i>
Semestr:	<i>VI</i>
Liczba godzin:	<i>30 (studia stacjonarne) 12 (studia niestacjonarne)</i>
Rodzaj zajęć:	<i>wykład</i>
Rodzaj (forma) zaliczenia:	<i>zaliczenie pisemne + praca semestralna</i>
Język:	<i>polski</i>
Rodzaj przedmiotu:	<i>fakultatywny</i>
Poziom specjalizacji:	<i>specjalnościowy</i>

CELE:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami funkcjonowania rynku pracy i zależnościami, które warunkują jego stan. Zajęcia składają się z czterech zasadniczych części. Pierwsza poświęcona jest zagadnieniom teoretycznym funkcjonowania rynku pracy. Druga dotyczy stanu i zmian jakie zachodzą na rynku pracy w Polsce oraz przemian polskiej polityki zatrudnienia i rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem okresu 1990 - 2006, w tym konsekwencji akcesji do Unii Europejskiej. Trzecia część zajęć poświęcona jest przedstawieniu problematyki stanu, zróżnicowania i uwarunkowań europejskiego rynku pracy ze szczególnym zwróceniem uwagi na zasady i instrumenty polityki zatrudnienia i rynku pracy stosowane w Unii Europejskiej oraz konsekwencje jakie dla rynku pracy przynosi proces integracji europejskiej. W czwartej części zajęć studenci przedstawiają prezentacje dotyczące wybranych rynków pracy państw europejskich.

PROGRAM:

- *Podstawy teoretyczne rynku pracy*
- *Polityka zatrudnienia i polityka rynku pracy*
- *Krajowy rynek pracy w Polsce i jego przemiany*
- *Polityka zatrudnienia i polityka rynku pracy w Polsce*
- *Wpływ akcesji do Unii Europejskiej na zmiany na rynku pracy w Polsce*
- *Stan i zmiany europejskiego rynku pracy*
- *Podstawy prawne i instytucjonalne europejskiego rynku pracy*
- *Prezentacje rynków pracy państw europejskich - prezentacje studentów*

ZALECANA LITERATURA:

Bilans korzyści i kosztów przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Prezentacja wyników prac polskich ośrodków badawczych. Urząd Komitetu Integracji Europejskiej. Warszawa. kwiecień 2003.

Churski P., 1999. Lokalne rynki pracy w województwie poznańskim w okresie transformacji społeczno-gospodarczej. Wydawnictwo Naukowe Bogucki. Poznań.

Francik A., Pochtowski A., 1993. Wybrane problemy zatrudnienia i rynku pracy. Akademia Ekonomiczna w Krakowie. Kraków.

Głąbicka K., 1999. Rynek pracy w Unii Europejskiej. Stan i perspektywy. Wydawnictwo Difin. Warszawa.

Głąbicka K., 1999. Zatrudnianie obywateli polskich za granicą i cudzoziemców w Polsce. Wydawnictwo Difin. Warszawa.

Głąbicka K., 1999. Społeczne skutki integracji Polski z Unią Europejską. Warszawa.

Głąbicka K., 2001. Polityka społeczna w Unii Europejskiej. Aspekty aksjologiczne i empiryczne. Warszawa.

Głąbicka K., Rynek pracy w jednoczącej się Europie, WSP TWP, Warszawa, 2005

Horodeński R, Sadowska C., 2006. Regionalne i lokalne rynki pracy - od dysproporcji do spójności. Studia i Monografie I P i SS. Warszawa.

Jarmołowicz W., 2011. Rynek pracy a koniunktura gospodarcza. Wydawnictwo SZiB w Poznaniu. Poznań.

Kabaj M., 1997. Strategia i programy przeciwdziałania bezrobociu. Studia porównawcze. Edukacja Promocji Prawa Europejskiego. Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR. Warszawa.

Kabaj M., 2004. Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu w Unii Europejskiej i w Polsce. Wydawnictwo Naukowe Scholar. Warszawa.

Kabaj M., 2005. Ekonomia tworzenia i likwidacji miejsc pracy. Dezaktywizacja Polski ? Studia i Monografie I P i SS. Warszawa.

Knapieńska M., 2012. Wspólny europejski rynek pracy. Geneza-Rozwój- Funkcjonowanie. Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Poznań.

Kryńska E., 1999. Rynek pracy w wybranych krajach: metody przeciwdziałaniu bezrobociu. Studia i Monografie I P i SS. Warszawa.

Kryńska E., 2004, Polski rynek pracy - niedopasowania strukturalne. Studia i Monografie I P i SS. Warszawa.

Kwiatkowski E., 2009. Bezrobocie: podstawy teoretyczne. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Kwiatkowski E., Kucharski L. (red.) 2011. Wzrost gospodarczy, rynek pracy, polityka państwa. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. Łódź.

Noga M., Stawicka K.M., 2009. Rynek pracy w Polsce w dobie integracji europejskiej i globalizacji. Wydawnictwo Cedetu. Warszawa.

Nowicki J., 1990. Paradoksy pełnego zatrudnienia w Polsce. Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne. Warszawa.

Siek E., 2009. Międzynarodowe przepływy siły roboczej w procesie integracji Polski z krajami Unii Europejskiej. Wydawnictwo Adam Marszałek. Toruń.

Szałkowski A. (red.), 1992. Rynek pracy w procesie transformacji systemu gospodarczego. Akademia Ekonomiczna w Krakowie. Kraków.

Wach K., 2007. Europejski rynek pracy. Wolters Kluwer Business. Kraków.

Przedmiot:	MARKETING TERYTORIALNY
Kierunek studiów:	Gospodarka Przestrzenna
Specjalność:	-
Rok studiów:	IV/V
Semestr:	VIII/X
Liczba godzin:	15
Rodzaj zajęć:	wykład
Rodzaj (forma) zaliczenia:	zaliczenie pisemne + praca semestralna (strategia marketingowa gminy)
Język:	polski
Rodzaj przedmiotu:	fakultatywny
Poziom specjalizacji:	kierunkowy

CELE:

Głównym celem wykładu jest zapoznanie studentów z problematyką podstaw marketingu oraz specyfiką nowego, jak na warunki polskie nurtu działalności marketingowej określanej pojęciem: marketing komunalny, marketing terytorialny czy też marketing samorządowy. Wykład dotyczy zagadnień ogólnych odnoszących się do podstaw marketingu oraz jego ewolucji będącej konsekwencją zmieniającego się otoczenia współczesnej gospodarki. Szczególną uwagę zwraca się na rolę klienta w działalności marketingowej uwypuklając jednocześnie specyfikę marketingu w obszarach ułomnych, do których należą relacje administracja - mieszkańcy. Kolejne tematy odnoszą się do marketingu usług oraz public relations poszerzając wiedzę studentów w obszarach bezpośrednio związanych z marketingiem komunalnym. Dalsze treści realizowane są na bazie przekazanych w toku wykładu wiadomości z zakresu podstaw marketingu i dotyczą genezy, istoty, przedmiotu i celów marketingu komunalnego. Uwzględniając obecne tendencje obserwowane w polskiej administracji szczególną uwagę zwraca się na prezentację założeń, celów i zasad tworzenia strategii marketingowej. Studenci nabywają umiejętności przygotowywania strategii marketingowej wybranej jednostki terytorialnej.

PROGRAM:

- *Marketing - zagadnienia podstawowe - istota marketingu, dotychczasowa ewolucja koncepcji marketingu, zmiany otoczenia a współczesny marketing.*
- *Klient - punkt wyjścia marketingu - nabywcy i ich potrzeby, kształtowanie popytu a zaspokajanie potrzeb, zachowania nabywców i proces zakupu, segmentacja rynku.*
- *Marketing usług - geneza marketingu usług, marketing partnerski, misja i segmentacja w marketingu usług.*
- *Public Relations - czyli promocja reputacji - istota i ewolucja public relations, formuła RACE i jej rola w działalności public relations, public relations a inne formy promocji.*
- *Marketing komunalny - rynkowa koncepcja zarządzania gminą - marketing non-profit i marketing społeczny, marketing komunalny - geneza i miejsce w strukturze wiedzy marketingowej, istota, przedmiot i cel marketingu komunalnego, podmioty i*

zakres funkcjonalny działań marketingu komunalnego, marketing w działalności jednostki administracyjnej - szanse i zagrożenia.

- *Strategia marketingowa jej rola w marketingu komunalnym - pojęcie i istota strategii marketingowej, zakres strategii marketingowej, działania strategiczne w ramach marketingu komunalnego - prezentacje prac studentów.*

ZALECANA LITERATURA:

Barczak B., 1999. Marketing w zarządzaniu gminą. Samorząd Terytorialny z.12/1999. Wydawnictwo MUNICIPIUM. Warszawa.

Domachowski W. (red.), 2003. Marketing wartości społecznych. Wydawnictwo Naukowe UAM. Poznań.

Domański T., 1997. Marketing terytorialny. Strategiczne wyzwania dla miast i regionów. Centrum Badań i Studiów Francuskich. Instytut Studiów Międzynarodowych. Uniwersytet Łódzki. Łódź.

Huczek M., 2003. Marketing organizacji non-profit. Wydawnictwo WSZiM w Sosnowcu. Sosnowiec.

Kotler Ph., 2005. Marketing. Dom Wydawniczy REBIS. Warszawa.

Kotler Ph., Armstrong G., Saunders J., Wong V., 2002. Marketing. Podręcznik europejski. Wydawnictwo PWE. Warszawa.

Kotler Ph., Diak J., Maesincee S., 2002. Marketing nie stoi w miejscu. Nowe spojrzenie na zyski, wzrost i odnowę. Agencja Wydawnicza PLACET. Warszawa.

Markowski T., (red.), 2006. Marketing komunalny. Studia Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju Polskiej Akademii Nauk. t. 116. Warszawa.

Mazur Z., Zielińska J., 1999. Marketing w administracji publicznej. Wyższa Szkoła Biznesu - National-Louis University. Nowy Sącz.

Rumpel P., Siwek T., 2006. Marketing terytorialny a kreowanie regionów: przykład czeski. Przegląd Geograficzny. t.78. z. 2. IGiPZ PAN. Warszawa. s. 191-205.

Sargeant A., 2004. Marketing w organizacjach non-profit. Oficyna Ekonomiczna Oddział Polskich Wydawnictw Profesjonalnych Sp.zo.o. Kraków.

Szulce H., Florek M. (red.), Marketing terytorialny. Możliwości aplikacji, kierunki rozwoju. Wydawnictwo AE w Poznaniu. Poznań.

Szromnik A., 2008. Marketing terytorialny. Wydawnictwo Wolters Kluwer. Warszawa.

Tworzydło D., 2005. Akademia samorządowego wizerunku. Wydawnictwo INFO. Warszawa.

Dodatkowa literatura:

Bielski I., 1998. Podstawy marketingu. Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa "Dom Organizatora". Toruń.

Czuba M., 2001. Marketing usług: teoria i praktyka. Wydawnictwo TARA. Katowice.

Castenow P., 1996. Nowy marketing w praktyce. Wydawnictwo PWE. Warszawa.

Furtak R., 2003. Marketing partnerski na rynku usług. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. Warszawa.

Goban-Klas T., 1997. Public Relations czyli promocja reputacji. Pojęcia, definicje, uwarunkowania. Businessman Book. Warszawa.

Hope E. (red.), 2005. Public relations instytucji użyteczności publicznej. Scientific Publishing Group. Gdańsk.

Knecht Z., 2006. Public relations w administracji publicznej. C.H. Beck. Warszawa.

Krakowiak M., 2003. Orientacja marketingowa polskich gmin. W: W.Kosiedowski (red.) Międzynarodowe uwarunkowania konkurencyjności regionu. Włocławskie Towarzystwo Naukowe. Włocławek. s. 707-713.

Łuczak A., 1999. Miasto i produkt miejski jako zagadnienie marketingowe. Samorząd Terytorialny z.11/1999. Wydawnictwo MUNICIPIUM. Warszawa.

Marak J. , 1993. Marketingowa strategia rozwoju gminy - koncepcja metodologiczna. Materiały z seminarium "Zachowania się podmiotów sfery konsumpcji". Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Katowicach. Katowice.

Mruk K., Pilarczyk B., Sojkin B., Szulce H., 1996. Podstawy marketingu. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. Poznań.

Mazur J., 2002. Zarządzanie marketingiem usług. Wydawnictwo DIFIN. Warszawa.

Pluta-Olearnik M., 1993. Marketing usług. Wydawnictwo PWE. Warszawa.

Styś A. (red.), 2003. Marketing usług. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. Warszawa.